

Asia: VN/16881/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Edustan

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

psykoterapiakoulutusta tuottava organisaatio

Miten esitys vastaa hallitusohjelman tavoitteisiin

1) Tukeeko esitys tavoitteita vahvistaa psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi.

Ei, miksi? [Uuden koulutusjärjestelmän suunnittelu vaatii laajaa yhteistyötä yliopistojen, psykoterapeuttikouluttajayhteisöjen ja hyvinvointialueiden kanssa. Kun kouluttamisvastuu hajautuu monille tahoille ja koulutus rakenne ja hallinnoiminen pirstaloituu. Vaarana on, että koulutus keskittyy yksittäisiin menetelmiin eikä kokonaisvaltaiseen psykoterapeuttiseen näkemykseen. Psykoterapiakoulutuksen tulee olla prosessi ja jatkuvaan näyttöön perustuva jatkumo. Ensimmäisen portaan maksuttomuus on sinänsä kannatettava asia, kun ne opinnot pitävät sisällään riittävän teoriaperustan ja integratiivisen otteen ja ottaa huomioon sekä yksilöiden ja perheiden auttamismenetelmien kirjjon. Lisäksi on tarpeen tarkentaa ne väylät mistä muut, kuin yliopistossa opiskelevat voisivat hakeutua näihin maksuttomiin koulutuksiin.]

2) Tukeeko esitys mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamista kehittämällä perustason mielenterveyspalveluja ja porrasteista hoitomallia?

-

3) Tukeeko esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta?

Ei, miksi? [Esitetyt keinot eivät vastaa erityisesti lasten, nuorten ja perheiden tarpeisiin. Erityisesti haluamme kiinnittää huomiota perhekeskeisen lähestymistavan perusteiden osuuteen tässä kokonaisuudessa. Erityisesti haluamme kiinnittää huomiota perhekeskeisen lähestymistavan perusteiden osuuteen tässä kokonaisuudessa. Menetelmäkeskeisyyden riski on keskittyy liikaa yksilöihin ja yksin tekemiseen. Lasten ja nuorten auttamiseksi tarvitaan perhe- ja verkostokeskeisiä

auttamismenetelmiä sekä osaamista tehdä laaja-alaista yhteistyötä auttamisjärjestelmässä muiden toimijoiden kanssa.]

Esityksen mukaan kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen taso sisältäisi yhtenäiset edellytykset tuottavan teoreettisen koulutuksen (30 op) lisäksi menetelmällisten opintojen kokonaisuuden (15 op), joka voisi sisältää koulutusta lyhytinterventioihin tai eri psykoterapiasuuntauksille ja -muodoille yhteisiin terapeuttisiin taitoihin

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen tavoitetta?

Ei, miksi? [Psykoterapiakoulutuksen tulisi olla yhtenäinen prosessi, jonka suunnittelusta ja kokonaisuudesta vastaa yksi taho. Koulutusten laadun kannalta on keskeistä, että järjestämisvastuu on yliopistolla. Psykoterapeuttikoulutus vaatii tutkimusperustaisen ja monialaisen pohjan.]

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus palvelujärjestelmän tarpeiden mukaista koulutusta?

Ei, miksi? [Mikäli koulutukset ovat riittävän monipuolisia ja laaja-alaisia voisi tuottaa tarpeenmukaista koulutusta. Tässä esityksessä riskejä koulutusten kapeutumiseen pelkkien menetelmien opettelemiseen on paljon. Erityisesti haluamme kiinnittää huomiota perhekeskeisen lähestymistavan perusteiden osuuteen tässä kokonaisuudessa. Esityksen mukaisesti toimimalla on riski, että kehittäminen, koulutus ja ohjaus on samassa paikassa. Ensimmäisen tason koulutuksessa olevat henkilöt tarvitsisivat työnohjausta ja tähän tulisi ohjata rahoitusta ja ammattilaisia. Esityksessä ei tule ilmi miten työnohjaus järjestettäisiin.]

Palvelujärjestelmien tarvitsemien lyhytinterventioiden vuosittaiseksi koulutustarpeeksi on arvioitu noin 2 000 - 4 000 koulutettavaa vuodessa. Millaisessa yliopistojen ja hyvinvointialueiden työnjaossa ja yhteistyössä lyhytinterventioiden koulutus tulisi toteuttaa, jotta se toteutuisi määrällisesti ja laadullisesti riittävänä? Mahdollistaako esitys tarkoituksenmukaisen työnjaon ja yhteistyön?

Esityksessä ilmaistu koulutettavien tarve kuulostaa isolta. Kouluttaminen vaatisi selkeää koordinointia, mikä taho määrittäisi sen mitä lyhytinterventioita koulutetaan. Miten tässä mallissa taataan riittävä monialainen kouluttaminen? Koulutusten sisällöllistä ohjausta ei tule siirtää pois yliopistolta. Koulutusten organisointi ja suunnittelu vaatii yhteistyötä, mutta luonnollisinta olisi, että yliopiston rooli koulutusten hallinnoivana tahona säilyisi.

Rahoituksesta

Toteuttaako esitetty rahoitusmalli esityksen mukaisen koulutuskokonaisuuden toteuttamista?

-

Muuta huomioita esitettyyn rahoituksen myöntämiseen ja maksamiseen liittyen?

-

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyys

Huomioita ehdotettuun erikoispätevyyteen ja sen rekisteröimiseen liittyen?

Muuta huomioitavaa esitykseen liittyen?

Huomiot

Psykoterapiakoulutusten kehittäminen ja rahoituksen kehittäminen sinänsä on kannatettavaa. Tärkeää olisi, että valmistelutyöryhmässä olisi riittävän kattavasti eri ammattiryhmiä, kriittistä ja monialaista näkökulmaa unohtamatta. Järjestelmää tulisi kehittää monialaisen mallin pohjalle, ei yksittäisen suuntauksen mukaan. Psykoterapiakenttä on laaja-alainen ja vain siten, se voi vastata ihmisten moninaiisiin tarpeisiin.

Koulutusuudistus olisi otettava uudelleen käsittelyyn avoimesti, laaja-alaisessa yhteistyössä.

Panttila Marjo
Systemiset Oy - Keski-Suomen perhe- ja pariterapiakouluttajat ry